

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruno temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kruno, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Pozor, Slovenci!

Te dni sta se vršila na spodnještajarskih tleh dva shoda, katera so priredili Nemci, z namenom, organizovati svoje vrste in določiti načrt po katerem bi se dalo še odločnejše nastopati zoper slovensko narodnost. Ta dva shoda sta se vršila, prvi v Mariboru, kjer je bil zaupni shod vseh spodnještajarskih Nemcev, drugi pa v Radgoni, kjer je imela nemška ljudska stranka svoj sestanek, na katerem so se imeli sniti njeni privrženci iz Spodnještajarske in drugod.

Nemško časopisje je delalo z velikim hru pom že dolgo poprej, naznanjali so program obeh shodov in povdarjali veliko njuno važnost.

In vprav zato se nam zdi, da se mi mnogo premalo zanimamo za to, kar se godi v nasprot nem taboru, a kako naj odbijamo napade, ako ne poznamo sovražnikove taktike!

Poučen za nas je že oklic, s katerim so vabili na zaupni shod v Mariboru. Karakterizuje ga pečat nemškega radikalizma, in pisan je z onim šovinizmom, kateri je značilen za nemško nacionalno strujo. V njem se povdarja, da ne le bližajoče se deželnozborske volitve, temveč vse prikazni v javnem življenju na Sp. Štajarskem so nemško stranko privedle do prepričanja, da se bliža odločilna faza v narodnostnem boju, da morajo biti v bližnjih letih vse narodne in gospodarske moči organizovane in pri delu, ne le v obrambo, temveč tudi zato, da slovensko klerikalno stranko kot svojo najhujšo sovražnico, steró v prah. V dosego tega cilja potrebujejo močnega, z vsemi razmerami na Spodnještajarskem znanega vodstva v boju, potrebujejo organizacije zaupnih mož v vseh, tudi najmanjših krajih, in slednjič potrebujejo tudi vojne blagajne v narodno-politične namene.

S tem je pač dovolj jasno povedano, kaj namerjajo naši nasprotniki. Boj, brezobziren boj je napovedan naši narodnosti, v katerem hoče germanski naval poplaviti celi Spodnjištajar; iztrebiti hočejo naš jezik, odvzeti nam vse pravice, da bi bili slednjič prisiljeni, ukloniti svoj tilnik pod tevtonski jarem. Naša govorica ima izginiti iz teh krasnih delov slovenske zemlje, in kjer odmeva že od pradavnih dni slovenski govor, tam ima pridobiti domovinsko pravico tuj jezik.

Razumljivo je samo ob sebi, da moramo zastaviti vse moči, vse sile, da provzročimo odpor, na katerem se bo razbijal nemški naval.

In ta naš odpor mora biti tem močnejši, tem ljutejši, kolikor močnejša je zaslomba, ko likor trdnjaja je opora, ob katero se naslanjajo naši sovragi. Oni imajo denar, ki se jim steka od vseh strani, kjer je nastanjen nemški živelj, za njimi stoji avstrijska birokracija, avstrijska vlada. Nedvomno je, da ta podpira in protežira Nemce v njihovem narodnostnem boju napram Slovanom. Ministrskemu predsedniku samemu so Čehi očitali in tudi dokazali, kako obziren, da celo, v kako prijateljskem razmerju je z izdajalsko, vsenemško stranko.

Kar smo po hudih narodnostnih borbah, v desetletjih in desetletjih si s trudom pridobili, vse to nam hočejo sedaj odvzeti. Pričeli so čisto sistematično, pričeli so pri korenu, in bodo na daljevali s tem, ako ne pokažemo na energičen

način da nas ni volja niti najmanje, še nadalje trpeti krivice, ki se nam gode že sploh vedno, odkar se zavedamo.

Kakšne namene ima birokracija z nami, kaže jasno ukaz, katerega so dali okrajni šolski nadzorniki učiteljem, da se imajo namreč vse uloge na okrajne ali deželne šolske svete oddajati v nemškem jeziku; dovolili so pa milostno za sedaj še, da se smejo poročila pri učiteljskih konferencah razpravljati v obeh deželnih jezikih. Isti ukaz imajo sodni in politični uradi, in najbrže tudi cerkveni.

To je krivica, katere ne smemo in ne moremo kar mirno vtakniti v žep, temveč protestirati glasno in odločno, da nas bodo slišali tudi tam, kjer za nas nočejo imeti odprtih ušes.

In ravno v teh, tako resnih in odločnih časih nam manjka prave enerģije, čiste požrtvovalnosti in ognjenega rodoljubja, ki bi nas vodil v težkih borbah za našo najdražjo nam svetinjo. Pri naših voditeljih, kakor da se je ugnjezdila vse graje vredna malomarnost, hladnost napram vsem pojavom v našem javnem življenju. Oni motre vse dogodke z nekega visokega stališča, kakor bi jih vsa stvar prav nič ne zanimala. In še nekaj drugega je, kar nam veča bojazen, kar je vzrok, da nam prihaja tesno ob mislih na našo narodno eksistenco. Na vrata trka bratomoren boj, k nam se hoče vgnjezditi kleta slovanska nesloga. Že se pojavljajo razpori, že se vznemirjajo prava rodoljubna srca, katera ogreva edino ogenj ljubezni do domovine! Zato kličemo danes vsem onim, ki menijo, da imajo odločevati o bodočnosti našega naroda: Pazite, da slovenska domovina ne bo trpela škode, glejte, da ne oskrunite spomina naših prvoboriteljev, ako bi vi, namestu da nadaljujete njihovo delo, hoteli uničiti sadove njihovega truda, glejte, da vas ne bodo proklinjali vnuki naši in vam očitali, da niste znali varovati naše narodnosti!

Zmagovito voljo, s krepkim pogumom in gorečo požrtvovalnostjo na delo, da zaprečimo nemškemu zmaju pot v naše kraje. Še vihra po spodnještajarski gričih naša zastava, še vedno odmeva tu sladki naš govor, še ni prekasno!

Na delo tedaj, — a do konca značajni, namenov poštenih, a bolj še dejanj; v borbi za dom neustrašeni, vztrajni, do zadnjega diha trudeči se zanj. Za narod goreči, živeči, trpeči, a sluge nikomur, kot narodni sreči!

Germanizem in slovanstvo.

Evropa stoji pod pritiskom usodepolne petosti med germanizmom in slovanstvom. Vladarji občujejo sicer med seboj prijateljski in se gotovo trudijo, da bi odstranili vse, kar bi moglo preteči konflikt, pospešiti, a narodnosti besne druga proti drugi neusmiljeno in brezobzirno. Germanizem prodira vedno dalje: V Nemčiji sami zlasti proti Poljakom, v Avstro-Ogrski na Češkem, Moravskem, v Šleziji in zlasti pri nas na Koroškem in Štajarskem. Nemški vpliv pa sega dandanes že tudi na Ogrsko, Balkan, južno Rusijo, na Malo Azijo in boče okleniti te dežele in države ter tako povečati nemško ozemlje.

Nemčija se pripravlja z železnicami zvezati svoje kitajske naselbine z domovino in hoče priti v zvezo celo s perzijskim zalivom.

Bližnji in daljni Vzhod sta že zapletena v borbo z germanizmom, in Slovan, od vseh strani obdan od nemških valov se jim mora ustavljati z vso silo. Boj med nemškimi in slovanskimi rodovi divja, in vsled njega trpé narodnosti in države; a še vedno usodepolnejše se razvija in grozi s krvjo namočiti zemljo, in to tembolj ker germanizem ne naznanja že samo osvojitve temveč naravnost pokončanje; germanizem hoče na vsak način svetovno gospodarstvo potegniti na se in ponižati ter zaslužniti Slovane.

Z največjo silo se zaganja nemštvo na Slovane v avstro-ogrski monarhiji in provzroča jako resen položaj za našo državo, ker zahteva ponemčenje cele Cislitvanije, pridruženje sudetnih in alpskih dežel k nemški državi, v katerikoli obliki.

Na ta način hoče moči nemške države zjednačiti z onimi evropske Rusije, Ogrsko hoče napraviti v podložno deželo, Turčijo upotrebiti za svoje namene in slednjič upogniti celo tilnik ruskega leva pod svoj jarem.

V tej sili se zahodni slovanski rodovi oprijemljejo avstro-ogrski monarhije, ki stoji tudi pred nevarnostjo, in pozabljajo ter ji odpustčajo vse krivice, vsa nasilstva, ki so jih že morali pretrpeti od nje. Zahodni Slovani podajajo roke vzhodnim in južnim Slovanom, da si obranijo svojo narodnost pred nasilnimi valovi germanizma. Soglasno z avstrijskim sklepa nemštvo zunaj v „rajhu“, kako bi se najprej porušil češki narodni ostrog, ki varuje podonavsko državo in kako naj bi se sezidal most do Adrije; le Galicija, ki leži ob ruski meji bi ostala za enkrat še nedotaknjena. Avstrija mora biti ali nemška, ali pa je sploh ne sme biti. Na vsak način pa mora priti v pangermansko celoto potom federacije, da se na ta način ustanovi velika nemška osrednja sila v Evropi. In temu naj bi se slovanstvo in avstro-ogrski monarhija udala?

Vsekakor bi bila s tem narodna smrt zahodnih in južnih Slovanov zagotovljena, istotako bi bilo pri kraju s samostojnostjo avstro-ogrski monarhije. V tej siloviti borbi se morajo upotrebiti vsa sredstva, da se germanizem ne okrepi, in kar se tiče pridelenja naše monarhije k Nemčiji, da ostane Avstro-Ogrska nedotaknjena, da ohranijo slovanske državnice na Balkanu svojo samostojnost, in da store Slovani sploh vse v obrambo zoper to, kar bi moglo služiti v oslabljenje ruske države.

Bolj kakor nekdaj je dandanes ruska država poklicana in dolžna, da Slovane, njihove države, vladarje in njihove dinastije štiti, kadar bi germanski naval pretel njihovega obstoja. Ako slovanstvo na zahodu in jugu podleže, ter na njegovo mesto stopi nemški živelj, potem pride Rusija, slovanski vzhod, na vrsto, v katerem ustanavljajo Nemci že dolgo vrsto let svoje naselbine, s trdnim namenom ob pravem času tudi Poljake in na severu Fince načuvati zoper Ruse.

Sedanja borba germanizma s slovanstvom in zoper Avstro-Ogrsko je največja nevarnost tudi za zunanji, t. j. evropski mir.

Zato bi bila pač ruska vlada poklicana, da s pozornim očesom pazi na sovražno proti-slovansko gibanje, ker si je germanizem tostran in onstran avstrijskih mej postavil za nalogo ugonobiti slovanski živeli, in s tem tudi streti krila ruskemu orlu.

Celjske in štajarske novice.

(Cesarjev imendan) dne 4. t. m. se je obhajal v Celju kakor po navadi. Ob 8. uri je služil mil. opat F. Ogradi z asistenco domačih duhovnikov slovesno sv. mašo, katere so se udeležili o. kr. uradniki, profesorji, veterani in druge korporacije. Iz javnih poslopj so vibrirale zastave. Šolska mladina je imela ta dan prosto.

(Za narodno in politično vzgojo.) Poročali smo, da namerava celjsko politično društvo „Naprej“ prirediti več shodov. K temu je omenila tržaška „Edinost“: „Da to je edina pot. Da nismo tržaški Slovenci nastopili te poti in ji sledili nekaj let sem, danes bi bržkone stali tu na narodnih podrtinah, ob izkopanem grobu svoje eksistence. Naš narod ni slab, brez pouka, brez šole pa ne zahtevaj od njega nikdo, da bo politično zrel in narodno zaveden. Vse je potrebno, ali vse ostaje kakor hiša brez strehe, ako voditelji ne delajo tudi med narodom za narod!“ — Torej na delo!

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) ne zboruje vsled ovir dne 2. novembra t. l., kakor je bilo dogovorjeno, marveč v nedeljo, dne 10. novembra 1901. To v blagohotno znanje p. n. društvenikom! Odbor.

(Celjsko pevsko društvo) priredi, kakor že nekaj let sem običajno, dne 1. novembra t. l. (na Vsehsvet h večer) občeznano prijubljeno igro „Mlinar in njegova hči“. Ta igra je za ta večer posebno pripravna, za kar govori dejstvo, da se na mnogih odrih leto za letom na ta večer predstavlja. Od boljšega ali slabšega obiska te igre bodo tudi odvisne pogostejše ali redkejše predstave v letošnji sezoni. V prvem slučaju dala se bode vsakih 14 dni, gotovo pa vsaki mesec po edna izborna igra; ako pa nas bodo prazni prostori in — deficit prestrašili, naj nam nikdo ne zameri, ako bomo s predstavami bolj skopli. Priznavamo, da so v zadnji notici omenjene neugodne razmere in premembe v odboru društveno delovanje, posebno v dramatičnem odseku, malo zadržale, upamo pa, da brez trajnih posledic. Odbor pridobil bode v nadomestilo zopet novih, dobrih moči. Na občinstvu samem je sedaj, da z mnogobrojnim obiskom omogoči in pospeši večkratne dramatične predstave. Odbor o. p. društva.

(Dramatična šola.) One dame in oni go spodje, ki imajo veselje do dramatike (diletantstva), in bi radi nastopili na odru, se opozarjajo, da se vrši prihodnjo sredo, dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v mali dvorani „Nar. doma“, vstric čitalnice, razgovor o letošnji glediški sezoni ter se vpljudno na ta pogovor vabijo.

Diletantski odsek o. p. društva.

(Prepovedana kolportaza.) Ob nedeljah se v Celju razpečava „giftna krota“ iz Ptujja kar na debelo. Še malo zavedno kmečko ljudstvo, ki hodi v nemške prodajalnice jo dobiva povrh. Znani so nam oni trgovci, ki delajo na ta način za ponemeganje naših kmetov, in treba jih bode potipati radi tega, ker je takšno širjenje časnikov prepovedano, in je bil ravno pred kratkem nek trgovec iz Slovenskih goric ravno zato obsojen.

(Trgatev.) Ta teden se prične večidel po vseh krajih Spodnje Štajarske trgatev, in vinogradniki pričakujejo letos obilo dobrega vina. Opozarjamo vse vinske kupce in trgovce po slovenski zemlji, da se oglase pri naših vinogradnikih, kjer jim bode gotovo ustrezno z izvrstnimi, dobrimi vini.

(Duhovniške vesti.) Č. g. kaplan v Hočah Matjaž Slavič, odide v višje duhovniško izobraževališče „Avgustinej“ na Dunaj.

(Ne dajajte otrokom vina.) Te dni so v Gaberjih neki stariši dali svojemu otroku piti mnogo vina; kmalu potem pa se je otrok začel nagibati na stran, obraz mu je postajal moder, in v kratkem je izdihnil. Zdravniki so koštati-

rali, da je deteta zadela kap radi preobilnega pitja vina.

(Predrzo izzivanje!) Na email-tovarni za posode v Gaberjih, ki je last Westena in drugov, je visela pretečeni teden zastava v frankfurtar skih barvah. Ako je zdaj še zunaj obešena, nam ni znano; vsekakor pa se nam zdi čudno, da je županstvo okoliške občine pustilo, da se na tak nesramen način žali naš narodni čut na slovenskih tleh, dasi je bilo županstvo obveščeno o tem. Morda bi ne bilo odveč, ako bi naši trgovci, ki kupujejo posode od omenjene tvornice, mogočnim lastnikom njenim dali razumeti, da se morajo na naših tleh dostojno vesti, in sicer na takšen način, ki bi jih malo ohladil v njihovem nemškem ognju!

(Požar v Drešinjivasi.) V nedeljo dne 6. t. m. vpepelil je ogenj v Drešinjivasi eno hišo, hlev in gospodarsko poslopje. Da se ogenj ni razširil še dalje, je zasluga sl. požarnih bramb iz okolice, ki so bile takoj na mestu.

(Jablana cvete.) V Rečici v Sav. dolini na Mokrinovem vrtu se je na edni jablani razvilo lepo belo-rdeče cvetje, in to v tej pozni jesen ski dobi.

(Vitanje.) Nemški listi se širokoustijo radi Pommerjevega shoda v Vitanju. Poročajo celo, da se mu je prišlo zahvaljevat odposlanstvo slovenskih kmetov, češ, da je tako spretno za stopal njihove koristi o priliki povodnji. Kakšna komedija je bila zopet to! Saj o kakšnem spretnem zastopanju poslanca Pommerja drugim ni znano, kakor njegovim privržencem, ki so kar zatelebani vanj.

(Nesramnost poštnega uradnika.) Pri poštne uradu na Pragarskem je dne 1. t. m. zahteval nek gospod pošto nakaznico v slovenskem jeziku. Uradnik pa ga ni hotel razumeti, temveč ga je hotel na surov način odpraviti. A gospod ni hotel oditi, in uradnik se je slednjič vendar toliko ponižal, da je izpolnil svojo dolžnost in dal zahtevano nakaznico; a z samo nemškim besedilom. Gospod je na to zahteval vnovič dvojezično nakaznico, na kar je uradnik vnovič in še hujše vzkipek ter zakričal, da nima na Pragarskem nikdo pravice zahtevati dvojezične nakaznice, ker je urad samo nemški! — Kakor znano, je Pragarsko čisto slovenski kraj, a poštni urad naj bo čisto nemški!? — Slavna direkcija, kaj je to?

(Poštni nabiralnik) imajo od dne 1. t. m. v Cirkovcih, pošta Pragarsko, ki je v vsakdnevni zvezi s poštnim uradom na Pragarskem.

(Novo šolsko poslopje) dvorazrednice v Žičah pri Konjicah bo v kratkem dodelano in bode najbrže dne 4. novembra t. l. blagoslovljeno.

(Šolske vesti) V konjiškem šolskem okraju je bilo popolniti troje učiteljskih mest definitivno, a se ni za nobeno oglasilo zadostno število prosilcev. Radi tega se učiteljsko mesto v Čadramu razpiše vnovič.

(Strel skozi okno.) Na Stranica pri Konjicah je pred kratkim ustrelil nek mož na svojo bivšo, sedaj od njega ločeno ženo ter ji prestrelil desno ramo. Potem je odšel na Frankolovo, kjer je stanoval, a drugi dan v Celje, kjer se je javil sodniji.

(Nemška kultura.) V Ptujju so v noči od 27. na 28. m. m. nemški kulturonošci napadli iz „Narodnega doma“ odhajajoče Slovence s ka menjem in palicami. O policiji seveda ni bilo sledu, dasi je divja druhal skoraj celo uro razgrajala pred „Narodnim domom“. Zadeva pride pred sodnijo.

(Iz Ptujja) poročajo, da je na koncu mesta na okrajni cesti, ki pelje na eno stran v Št. Lenart, na drugo pa v Ljutomer, postavljen nov kažipot s slovensko nemškim napisom. Ker je ves ptujski okraj slovenski, je pač grdo, da je slovenski načelnik okrajnega zastopa dal postaviti tudi nemški napis. — Tako kakor v Ptujju, je pač še na jako mnogih krajih Spodnještajarske, n. pr. tudi v celjskem okraju.

(Občinske volitve) V Lazarovcih blizu Sv. Križa na Murskem polju je bila dne 29. septem. t. l. volitev občinskega predstojnika, pri kateri je bil zopet ednoglasno izvoljen g. Franc Štuhec občinskim predstojnikom in g. Jakob Zmazek in Jožef Slekovec svetovalcem. G. Štuhec opravlja to službo že 21 let.

(Pri Sv. Ani v Slov. Gorich) imajo bralno društvo, ki jako marljivo deluje za zabavo svojih članov, in sploh ondotnega prebivalstva. Društvo obstoja šele dve leti, a je tekom tega časa že priredilo 7 veselic z deseterimi igrokazi. S tem je društvo gotovo mnogo koristilo slovenski stvari in mnogo pripomoglo k razširjenju slovenske zavesti. Dne 8. sept. so uprizorili burko „Pravica se je skazala“.

(V Marenbergu) je imela dne 15. septemb. t. l. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda iz Vuhreda in Marenberga svoj letni občni zbor, pri katerem se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda 94 K 80 v.

(Požigalec v Dobravicah) 13letni pastir, je bil dne 4. t. m. pri okrajnem sodišču v Mariboru obsojen na šest mesecev ječe. Deček se je obnašal jako hladnokrvno, in ga ni obsodba nič potrla.

(Šola v Resniku.) V župniji Sv. Kunigunde na Pohorju, je na mestu eskurendne šole pri Sv. Jakobu v Resniku ustanovljena posebna ednorazrednica s posebnim krajnim šolskim svetom. Učiteljem in vodjem šole je imenovan g. M. Žgajner iz Gorice, ki pa nastopi novo mesto šole z Velikonočjo 1. 1902.

(V finančnem okraju mariborskem) ležeče mitnice, in sicer v Strihovcu, Slivnici, Vojniku, Lokah, Selnici na Dravi, Gornji Vižingi in Slov. Bistrici se oddajo v zakup, in se bo vršila glede tega dne 19. t. m. ustmena obrava ob 10. uri dopoldne pri o. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru, kjer se tudi poizve lahko vse natančneje.

(V Mariboru) so se zbrali dne 3. in 4. t. m. učiteljski abiturijenti iz leta 1881, da proslave dvajsetletnico svojega službovanja. Zbralo se je lepo število slavlencev, pa tudi drugih njihovih tovarišev in prijateljev iz Maribora in od drugod.

(Sestanek nemških zaupnih moč) se je vršil torej dne 5. t. m. v Mariboru. Kakor poroča nemško časopisje, je bila udeležba jako ogromna, predsednikom je bil izvoljen ptujski pek Ornič. Govorili so dr. E. Ambrositsch, dr. Schmidt, poslanec dr. Wolfhard, dr. Pommer in drugi. V nedeljo je bil „Parteitag“ v Radgoni. Gospodje okrog ljudske stranke so povabili dr. Malika na shod, ki jim je pa odgovoril na jako zaničljiv način in izjavil, da ga ne bode na shod. — O obeh shodih bomo še poročali.

(Na mariborski gimnaziji) sta prideljena učiteljskemu osebju z letošnjim šolskim letom gospoda prof. dr. Leopold Poljanec in suplent dr. Anton Dolar. Prvi je došel iz Kranja ter poučuje naravoslovje, drugi pa iz Dunaja ter poučuje jezika.

(Vojaška vest.) Dne 1. t. m. je bila v Mariboru v cerkvi sv. Alojzija povodom ustanovitve o. kr. domobranskega polka št. 26. svečana služba božja, katere so se vdeležili vsi polkovni častniki in moštvo.

(Jesenska konjska dirka v Mariboru) se je vršila v nedeljo, dne 29. t. m. ob jako lepem vremenu. Dolžina dirkalne proge je znašala eden km. Razsojevalci so bili: R. pl. Rossmann, A. Götz, C. Pachner, dr. Feldbacher in major plem. Slavik. Obisk je bil jako mnogobrojen, med dirkanjem je svirala godba veterancev. Na tej dirki so si slovenski konjerejci s svojimi lepimi in brzimi konji pridobili častno mesto med dirkalci. Pri začetni dirki je prišel prvi na določeno mesto g. Anton Slavič iz Grab s „Tonijem“. „Toni“ je obletel 2105 metrov v 3 min. 51 sek. Pri dirki za darilo lptomerskega dirkalskega društva bil je zopet Slavičev „Toni“ na prvem mestu. Prevozil je 2180 m v 4 min. 13 sek. Odkar obstoji mariborsko dirkalsko društvo, še na njegovem dirkališču nihče ni tako hitro dirkal. Tudi za to je dobil g. Slavič darilo. Četrto darilo pri tej točki je dobil g. Matjaž Kranjc iz Šalincev. Pri dirki za dunajsko darilo je dirkal Slavičev „Toni“ tretjkrat ter prišel kot četrti na mesto. Pri dirki za tezensko darilo je bil prvi g. Anton Petovar iz Bunčan, drugi pa g. Anton Bežan iz Šalincev.

(Obesil se je) v Grajfenburgu davčni kontrolor Pavel Fink.

(Cesar na lovu.) Kakor se poroča, je cesar na lovu v Neubergu na Zgornjem Štajarskem ustrelil več srn. Vreme je bilo krasno.

(Brez slovenskega duhovnika.) V Gomilci, v sekovski škofiji, kjer so bile pred par leti še vsak mesec slovenske pridige, in kjer so delovali sami slovenščine zmožni duhovniki, ker dosti prebivalstva v Eckbergu, Veličini, Ottenbergu, Plaču nemščine ne razume, so zdaj brez slovenskega duhovnika, kar je zlasti z ozirom na težko bolne in umirajoče vsega obžalovanja vredno.

(Iz Gradca.) Nemško-nacionalni listi izražajo bojazen, da se bo graška policija poddržavila. Nekateri vplivni uradniki delajo na to.

Kmetovalci, pozor!

Jesen je tu. Po končanih poljskih opravkih ne čaka vas sicer delopust, pač pa mnogo manjšega, a nič manj potrebnega in koristnega dela.

Sadunosniki pričakujejo našega prihoda. Mej drugim boste zasadili še tiste prostore okoli svojih domov, ki so prikladni sadnemu drevju, ki stoje sedaj čisto brezplodno in ki bodo vsakemu domu tudi v okras.

Pa kje dobiti lepih, zlahtnih drevesc od katerih se sme z veliko sigurnostjo pričakovati, da uspevajo in obrodijo svoj čas sad.

Na to prevažno vprašanje dobite odgovor, če se obrnete na g. Tomo Graha, učitelja na Polnikvi ob juž. želez.

G. učitelj Grah je v sadjarstvu strokovnjak. Njegov veliki, uzorno urejeni sadunosnik je gotovo brez primere na Slov. Štajarskem. Od daleč dobiva vsako leto naročila na vsakovrstna drevesca. Elina škoda pri tem je, da ga ravno slov. kmetovalci razmeroma najmanj počaščajo s svojimi naročili, in da roma velika množina njegovih drevesc med nemške kmetovalce, ki so čeprav oddaljeni, prej spoznali prednost Grahovih ceplencev od drugih podobnih, nego domači kmet.

Upati pa je, da popravijo naši kmetje letos to napako in se poslužijo v obilnem številu redke prilike, oskrbeti se z lepimi in ceninimi drevesci.

Članom slovenskih kmečkih društev v prvi vrsti onega za šmarnski okraj, ki si nagoče najmanj deset drevesc dovoljuje g. Grah 15% popusta, nepremožnim članom šmarnskega društva pa plača društvo v ozira vrednih slučajih polovico kupne cene.

Članstvo se mora nasproti g. Grahju dokazati. Sadjerejci, prehitite torej tuje kupce!

Druge slovenske novice.

(Imenovanje) Kakor se poroča iz zanesljivega vira, je gospod Oton pl. Detela zopet imenovan dež. glavarjem v vojvodini Kranjski.

(Osebnosti) Sekundarijem v deželni bolnišnici v Ljubljani je imenovan dr. J. Tičar.

(„Slovenska šolska Matica“) V kratkem se bodo začele tiskati knjige, ki jih izda „Slov. šolska Matica“ za tekoče leto. Da bo odbor mogoče določiti število iztisov, opozarjajo se učitelji in drugi razumniki še enkrat, da pristopijo k društvu tudi oni, ki dozdaj še niso tega storili. Čas za pošiljanje letnine je do konca oktobra tega leta. Nadejamo se, da ga ne bo učitelja (učiteljice), ki bi ne bil član tega prekornostnega društva. Pa tudi od drugih razumnikov pričakujemo, da se oglase kot ustanovniki ali vsaj kot letniki. Odbor.

(Usposobljenostni izpiti za ljudske in meščanske šole) pred ljubljansko o. kr. izpraševalno komisijo se začne dne 4. novembra t. l.

(Otvoritev cečarja Franc Jožef-ovega mostu v Ljubljani) se je izvršila dne 4. t. m. na slovesen način. Most je blagoslovil župnik Malenšek. Stroški za novi most znašajo 270.000 kron.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) sta izročila g. brata Perdan dne 2. t. m. 400 kron, a poprej dne 11. aprila t. l. pa 600 kron. Vse to kot čisti dobiček naših užigalic. Slovenci, kupujte in rabite le užigalice družbe sv. Cirila in Metoda.

(Podpore za gasilne namene) Deželni odbor kranjski je za gasilne namene iz strašno gasilnega zaklada dovolil več podpor raznim gasilnim društvom in občinam po Kranjskem. Skupno se je razdelilo 17.856 kron.

(Zgorela tovarna.) Predzadnjo nedeljo je nastal v tovarni za izdelovanje barv v Klečab, občina Dolosko pod Ljubljano, požar. V kratkem času je tovarniško poslopje in vsa oprava bila plen ognja. Škode je okoli 14.000 kron.

(Umrli je) v Višnjigori na Dolenjskem on dotni župan g. Anton Stepic v starosti 31 let. Bil je vrl rodoljub in jeklen značaj. Naj počiva v miru!

(Zlato poroko) obhajala sta v nedeljo, dne 29. septembra t. l. v Hotiču pri Litiji zakonska Weiss, katera že petdeset let zadovoljno prenašata sladkosti in grenkosti zakonskega stanu.

(Bolnišnici za delavce) namerava zidati v Bohinski Bistrici na Gorenjskem železniška uprava.

(Meteor) V četrtek zvečer so videli v Litiji krasen meteor, ki je v smeri proti severu padel na zemljo. Bil je silne svetlobe in podoben blisku.

(Državna podpora za pospeševanje trtorje) Poljedelsko ministrstvo je dovolilo deželni odboru kranjskemu podporo v znesku 10.000 kron za zboljšanje nasadov v trtnicah v Novem mestu, Mokronog, Metliki, Košani in Št. Vidu pri Vipavi.

(Požar) V Gornji vasi pri Ribnici je v soboto požar vpepelil več kakor pol vasi. Zaradi vetra se je ogenj širil zelo hitro.

(Vas zgorela.) V vasi Podbukovje, občina Krka, na Dolenjskem, je požar uničil 39 hiš.

(Nesreča.) Pred kratkim se je peljal posestnik Franc Pavlin iz Spod. Pjavske na Dolenjskem proti domu. Na cesti so se splašili konji, in je voz s tako silo zadell ob cestni kamen, da je bila žena več metrov daleč vržena iz voza, in se je tako pobila, da je čez par minut umrla.

(Idrijsko živo srebro na Kitajskem.) V Hongkongu se speča vsako leto mnogo živega srebra, katero uporabljajo Kitajci v izdelovanje cinobra. Dotično živo srebro prihaja na Kitajsko večinoma iz Idrije čez London. Letos je bila kupčija zaradi kitajskih nemirov slabjša.

(Pravi narodni praznik) so imeli dne 22. sept. pri Št. Jakobu v Rožu na Koroškem, ker so blagoslovili „Narodni dom.“ Vršil se je tudi občni zbor posojilnice, in je rožeška podružnica sv. Cirila in Metoda napravila svoje zborovanje. Potem se je vršila veselica, ki je jako dobro uspela. Nemčurje je ta naš napredek tako razburil, da so se tudi oni morali izkazati in so napisali ter steno na posojilnični hiši pomazali s kravjekom.

(Samomor.) Blizu Št. Vida na Koroškem se je ustrelil nek delavec na poseben način. Vzel je dinamično patrono v usta ter jo zažgal. Glavo mu je čisto raztrgalo.

(Nova železnica.) Iz Sinčevasi v Železno Kapljo na Koroškem so začeli staviti železnico.

(Desetletnica) svojega obstoja bo praznovalo dne 13. t. m. „Kmetstvo in bralno društvo“ v Biljah na Goriškem z veselico in razvitjem nove zastave.

(Slovenski zdravniki v Zagrebu) Te dni je došlo 18 slovenskih zdravnikov „Društva zdravnikov na Kranjskem“ v Zagreb, da vrne poset hrvatskih zdravnikov v Ljubljani. Društvo zdravnikov Hrvatske in Slavonije je imelo ob tej priliki svoje mesečno zborovanje. Slovenski zdravniki so bili od svojih hrvaških tovarišev najsrčnejše vzprejeti.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Kakor znano, se snide dne 17. t. m. državni zbor; mnogi dvomijo, da bi kaj prida deloval, ker stranke ne zaupajo več Körberju, ki sicer mnogo obljublja, a skoro ničesar ne izpolni. Saj so se proti sedanjemu sistemu dvignili že skoro vsi češki voditelji, in prav mogoče je, da nastane v bodočem zasedanju kriza. Tekom dveh let so se razmere v toliko spremenile, da so danes skrajni levičarji vladi bližji kakor desničarji, a najnaklonjenejši so danes Körberju — Schönerejanci.

(Razprava o državnem proračunu) bo morala (!) baje biti dogana v jesenski dobi državnoborskega zasedanja. V razpravi bo namreč proračun za leto 1901 ter dopolnilna odobritev proračunov za vsa doba od leta 1897,

ki radi burnih dogodkov v prejšnjem državnem zboru niso bili ustavno rešeni. Zimsko zasedanje pa je odmenjeno samo razpravi o avtonomnem carinskem tarifu, nagodbi z Ogrsko in trgovinskimi pogodbami.

(Razpuščen deželni zbori.) Deželni zbori tirolski, dalmatinski, goriško-gradiščanski in istrski so razpuščeni. Nove volitve se vrše v novembru in decembru. Dotične volitvene razpise objavijo v kratkem dotična deželna predsedstva.

(Ogrske državnozbornske volitve) so bile precej burne. Na volilnih bojiščih je bilo ubitih več kakor deset oseb, med temi celo neko dekle. Nečuten terorizem od strani volitve vodilnih državnih uradnikov je najboljši dokaz, kako malo uspeha je imel zakon o „čistih“ volitvah. Doslej je znan uspeh volitev v 394 volilnih okrajih. Izbranih je 256 liberalcev, 73 pristašev Košut-ove, 10 Ugron-ove stranke, 20 pristašev ljudske stranke, štirje Slovaki, in eden Srb, devet divjakov, v 21 okrajih pride do ožjih volitev, dvoje volitev je razveljavljenih. Liberalna vladna stranka je izgubila 37 mandatov, Košutovci so dobili 20 mandatov več, Ugronovci so napredovali za tri. — Kakšen vtis je volilno gibanje med Slovaki napravilo na Mažare, govori jasno hrup mažarskega časopisa. „Pesti Hirlap“ piše: „Odkar se je kakor kandidat v Liptu dvignil Ružiak, ni po ulicah osebe, ki bi čutila patrijotski (!), govori se slovaški in to celo glasno! Slovaštvo gospoduje v mestu, ljudstvo iz okolice pa dela istotako in govori le v slovaškem jeziku.“ To je res grozno, kder na Mažarskem ne govori mažarski, ta je že veleizdajalec. To je sloboda! Židje so povsod glasovali in delali zoper Slovake. V Turčianskem sv. Martinu so hodili v celih tolpah po mestu in napadali Slovake. Jako zanimiva je bila tudi volitev v Jaszberenyu, kjer sta si stala nasproti grof Apponyi in Almasy. Predsednik volilne komisije volilcev Apponyia na noben način ni pustil na volišče ter jih pustil čakati 30 ur, ker je mislil, da se bodo naveličali čakati in odšli. A volilci so vztrajali, in bil je izvoljen Apponyi. Veliko pozornost vzbuja to, da je propadel Koloman Tisza, vodja in ustanovitelj liberalne stranke.

(Slovaški državni poslanci), ki stopajo letos v prvič v parlament, so: Jan Valasek, odvetnik v Myjavi, Fr. Veselovski, odvetnik v Trnavi, župnik Martin Kollar v Nádašu in Jan Ružiak, odvetnik v Liptovskem sv. Miklavžu. Srbskim poslancem je izvoljen dr. Ljubomir Pavlovič iz Turskega Bečaja. Do ožjih volitev pride med slovaškimi in ogrskimi kandidati v štirih okrajih, in Slovaki se nadejajo, da vsaj v dveh okrajih zmagaajo.

(Srbija in Avstro-Ogrska) Kakor piše nek srbski politik, je celo gospodarsko življenje v Srbiji v tako ozki zvezi z Avstro-Ogrsko, da nikdo bolj ne želi, da se obnovi prijateljsko razmerje med Srbijo in Avstro-Ogrsko, kakor Srbija sama. A to ni odvisno samo od nje, temveč tudi od dunajske, zlasti pa budimpeštanske diplomacije. Ali mestu, da bi ti krogi delali na zblizanje, onemogočajo boljše odnose med obema državama, ker zapirajo meje srbskemu izvozu. Zato se Srbija obrača vedno bolj k Rusiji, ki odpira srbskemu izvozu radovoljno svoje meje.

(Zavod sv. Jeronima) Med italijansko in avstro-ogrsko vlado se je baje doseglo sporazumljenje v zadevi zavoda sv. Jeronima. Oba vladi sta priznali potrebo nadaljnega obstoja tega zavoda, ki pa mora ohraniti svoj prejšnji, torej ne samo izključno hrvaški značaj. Vladni komisar se je moral umakniti, a dr. Pazman je vnovič imenovan podravnateljem omenjenega zavoda. Hrvatski stvari, kateri je papež določil ta zavod s to rešitvijo ni dosti pomagano, in upati je, da v tem oziru ni spregovorjena zadnja beseda.

(Nemčija.) Zvezni svet se je sešel te dni ter bo razpravljal najprej o carinskem tarifu. Na dnevni red pride tudi vprašanje glede vpljanja dnevnin (dijet) v nemškem državnem zboru, ki bo pa bržkone neugodno rešeno. — Razpor med cesarjem in berlinskimi občinskimi zastopom še ni poravnal. Župana Kaufmanna cesar še ni potrdil.

(Francija.) Odkar ima Francija zakon, da morajo vsi duhovniški redovi biti od vlade potrjeni, so začeli redovniki zapuščati Francijo. Doslej je bilo v Franciji 1653 redov, od teh je bilo od vlade potrjenih okrog 750. Sedaj se jih je prijavilo vladi v potrjenje še 416, drugi pa bodo zapustili svojo domovino.

(Rusija in Kina.) Ruski diplomatje so se v zadnjem času zopet odlikovali s svojim postopanjem v kitajskem vprašanju. Znano je, da mora kitajska vlada plačati vsem velesilam znatno odškodnino radi zadnje vojne, a kdaj jo dobé, še ni znano, in tudi ne gotovo, ako jo dobé; ruski diplomatje so to takoj spoznali in so kupili zato od kitajske vlade cel njihovih brodovja, ki obstoja iz jako lepih, novih ladij, za 5 milijonov rubljev. A plačali še niso, temveč vzeli na račun odškodnine.

(Vojna v Južni Afriki.) Angleži hočejo odposlati nove čete na bojišče, dasi ima Kitchener še vedno okrog 180.000 mož pri sebi, a Buri le 30.000, in vendar jih Angleži s svojo ogromno premočjo ne morejo užugati. Kitchener bi rad silni poraz pri fortu Italo zmanjšal s tem, da poroča o velikanskih izgubah Burov v tej 19 ur trajajoči bitki. Pravi, da so izgubili Buri okoli 500 mož ter da so svoje mrtvece pokopavali dva dni. Vršilo se je zopet več novih bitk. Buri pod vodstvom Kempesa so zgrabili Angleže v zahodnjem Transvaalu; vnela se je huda bitka, v kateri so imeli Angleži velike izgube. Kitchener išče zdaj novih sredstev, kako bi ugonobil Bure, a tako brzo se mu to pač ne posreči, dasi v taboriščih burskih ujetnikov smrt strahovito davi. Meseca avgusta je umrlo 2345 oseb, med temi 1500 otrok. Niti kuga bi jih ne mogla toliko pobrati, kakor jih poždevi nečloveško ravnanje Angležev. V bruseljskih merodajnih krogih se govori, da se bode Anglija v kratkem obrnila na neko državo, da prične ta se pogajati s predsednikom Krügerjem glede miru.

Razne stvari.

(Malo šol, a dovolj žganjarij.) Pri zadnji seji mestnega sveta v Lvovu je prof. Majerski med drugim povdarjal, da vsako leto raste število otrok, ki ne obiskujejo nobene šole, četudi so dolžni hoditi v šolo. V zadnjem šolskem letu je bilo takih otrok v Galiciji 8000. Šole ne obiskujejo zбоk nemarnosti staršev, šolskih nadzornikov, ali pa zavoljo malega števila šol in učiteljev. Ali zato cveto žganjarije. V Jaremču pripada na 100 huculskih družin 15 žganjarij, od katerih imajo 13 židje v rokah. Žganjarije so bile prej odprte cele noči, zdaj pa se morajo zapreti ob 10. uri zvečer. Število šol se ne povečava ali tudi število žganjarij ni manjše.

(Monopol užigalic na Turškem.) Avstrijska trgovska hiša Goldberger (!) je sklenila s Turško vlado pogodbo, po kateri sme samo ona prodajati užigalice po Turškem. Za to bode trdka na leto plačala turški vladi od svojega dobička 200.000 turških lir.

(Junaški pritlikavec.) Amerikanci so zelo veseli, da so na Filipinah ujeli pritlikavca Puceto. Ta pritlikavec je 60 let star, in je visok 91 centimetrov. Vsled svoje male postave je v boju za neodvisnost Filipin Amerikancem naredil veliko škodo. Priplazil se je v bližino ameriških straž, ne da bi ga straže opazile in je postreljal tako nad 100 ameriških vojakov. Sedaj je tega junakega pritlikavca ujel ameriški vojak Henry Stepler, ki ga je prinesel svojim tovarišem, držeč ga pod svojo pazduho. Vlada je Steplerju dala pritlikavca v dar in sedaj roma Stepler s slavnim pritlikavcem po ameriških mestih in ga kaže ljudem za drag denar. Stepler bode v najkrajšem času bogat mož.

(Velike povodnji na Kitajskem.) — V pokrajinah reke Jangtse na Kitajskem razsajajo velike povodnji, ki povzročajo veliko škodo; okoli 10 milijonov ljudi je brez strehe. Kitajske oblasti si prizadevajo, da bi pomagale nesrečnemu ljudstvu, a vsa pomoč je brez uspeha. Vraževerno ljudstvo misli, da so povodnji velike kazni, katere so povzročili tuji, zaradi tega se je bati novih velikih nemirov.

Loterijske številke.

Trst, dne 5. oktobra 1901: 28, 50, 19, 22, 75.
Linc, 72, 29, 8, 57, 84.

Današnji številki „Domovine“ so priložene položnice „Dijaške kuhinje“ v Celju, katerih se naj blagovole poslužiti p. n. podporniki.

Zahvala.

Za mnoge dokaze presrčnega sočutja ob smrti naše nepozabne matere, oziroma tašče in stare matere, gospe

Ane Miheljak

kakor za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu predrage rajne, izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo; posebno pa velečastitim trem duhovnikom, namreč domačemu g. župniku, g. kapucinu O. Hermanu in g. kaplanu A. Požarju, vsem blagim sorodnikom iz Celja, Konjice, Maribora in cele Savinske doline in drugim prijateljem in znancem od blizu in daleč, kakor tudi darovateljem prekrasnih vencev.

Št. Peter v Savinski dolini, 6. okt. 1901.

(355) 1 Ana, Peter in Josip Žgank.

Naprodaj

je večja gostilna v obližju Celja pod jako ugodnimi pogoji.

Več pove iz prijaznosti upravnistvo „Domovine“. (375) 4—1

Zelo pripravna hiša

za gostilno in trgovino mešanega blaga je po zelo ugodni ceni oddati v najem. Natančneje se izve pri grajščinskem oskrbnistvu „Miljanec“, (256) 2-1 pošta Podčetrtek via Poljčane.

Dober ključalničar

išče se za neko kranjsko predilnico in tkalnico. Dotičnik mora biti popolnoma vešč dela, ki je v takih tovarnah ali se nameri. Oženjeni imajo prednost. — Ponudbe upravnistvu našega lista v Celje. (354) 3—1

Več svetilk

(Blitzlampen)

po nizki ceni naprodaj. — Več pove Dragotin Hribar v Celju.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštai parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Na debelo. * Na drobno.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potreščine v največji izbiri.

Opozorja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pehišvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Zaloga Tomaževa žlindre za celjsko in brežiško okrajno glavarstvo. Najizdatnejše gnojilo za travnike.

Velika izber železnih nagrobnih križev!

Išče se mlinar

pošten in zvest v svojih delih in dobro izučen brez družine pri Alojzu Kupecu v Št. Pavlu pri Preboldu, Štajarsko. — Delo se takoj prične ali za plačo. (348) 3—2 ali na račun.

Naprodaj

je popolno dobro ohranjena žaga, obstoječa iz velicega vodnega kolesa, gonilnega kolesa (Antriebsrad), kozača in voza. Cena 500 K. Vprašati je pri grajščinskem oskrbnistvu Žovnek (Sannegg) p. Braslovče, Štajarsko.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v knjižgoveznico D. Hribar-ja v Celju.

Dva mlinarja

trezna in zanesljiva delavca, sprejmeta se takoj v mlinu v Škofjivasi, p. Vojnik pri Celju.

Za pridelovanje sadnega in vinskega mošta.

Stiskalnice za sadni mošt za vinski mošt

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z uravnanjem pritiska „Herkules“, zjamčeni najvišji učinek do 20% večji nego pri vseh drugih stiskalnicah.

Hidravlične stiskalnice.

10—10 Mlini za sadje in grozdje. (222)

Robkalnica za grozdje (Abbeer-stroj). Popolne priprave pri pridelovanju mošta, stalne in premične. Stiskalnice soka, mlini za jagode in pripravljane sadnega soka. Priprave za sušenje sadja in sočivja, stroji za lupljenje in rezanje sadja, najnovejša samodelna patentovana škropilnica „SYPHONIA“ za škropljenje traja in rastlin zoper krvavo uš, izdelujejo ter pošiljajo z jamstvom specialitete v najnovejši, najizvrstnejši, najuporabnejši in pripoznano najboljši, odlikovani sestavi.

PH. MAYFARTH & CO. c. kr. priv. tovarna kmetijskih strojev, livarna železa in parne fužine.

Dunaj, 11/1 Taborstrasse Nr. 71.

Odlikovane z več 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami.

Qbširni katalogi in številna priznalna pisma zastoj. Zastopniki in preprodajalci se želijo.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potreščine v največji izbiri.

Opozorja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pehišvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Zaloga Tomaževa žlindre za celjsko in brežiško okrajno glavarstvo. Najizdatnejše gnojilo za travnike.

Velika izber železnih nagrobnih križev!